

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית

מינהל החינוך הדתי

הפיקוח על היסטוריה ואזרחות בחמ"ד

ב"ה, ירושלים, אב תשע"ז

"זְכוֹר יְמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שְׁנוֹת דוֹר וְדוֹר..."

(דברים, לב, ז)

חוזר המפמ"ר להיסטוריה חמ"ד (תשע"ח/1)

לכבוד

מנהלי בתי"ס חמ"ד

רכזים ומחנכים להיסטוריה בחמ"ד

שלום רב!

שמחה לפרסם את חוזר המפמ"ר/1 תשע"ח עוד לפני פתיחת שנת הלימודים לעיונכם ולהיערכותכם המיטבית.

ברכת הצלחה בעז"ה לכולנו. בטוחני שבכוחות משותפים וכשטובת התלמידים לנגד עינינו, נשכיל בעז"ה לצעוד יחדיו לקידום לימודי היסטוריה בחמ"ד מתוך שמחת יצירה והתחדשות. צוות ההדרכה ואנוכי נשמח לסייע בכל שאלה.

בברכת הצלחה ובהערכה רבה

בלהה גליקסברג

מפמ"ר היסטוריה ומפ"א אזרחות בחמ"ד

העתקים:

ד"ר משה וינשטוק, יו"ר המזכירות הפדגוגית

ד"ר אברהם ליפשיץ, ראש מנהל החמ"ד

גב' דסי בארי, מנהלת אגף עי"ס

גב' אלירז קראוס, מנהלת אגף חברה ורוח, מזה"פ

מר דויד גל, מנהל אגף הבחינות

מנהלי מחוזות

מחמ"דים

מפקחים עי"ס חמ"ד

1. תכנית הלימודים:

לפניכם מסמכי ההלימה המעודכנים לשנה"ל תשע"ח.

להלן הקישורים:

הלימה (רגילה) ליחידות החובה: הלימה רגילה - תשע"ח

הלימה ליחידות החובה לתלמידים עולים חדשים: הלימה עולים חדשים תשע"ח

שימו לב !

השינוי היחיד (בשני מסמכי ההלימה) הוא הוספת הנושא 'הגוש הדתי' (עמודים 171-173 בספר 'השיבה לציון').

הנושא יכלול בנושאי ההיבחנות החל ממועד חורף תשע"ח.

נושא זה ממיר את הנושאים הבאים:

בהלימה הרגילה – לא יילמד הנושא 'מינוי רבנים ביישוב החדש'.

בהלימה של העולים החדשים – לא יילמדו הנושא מינוי רבנים ביישוב החדש ומענה אורתודוקסי שני. הכול מפורט בתוך מסמכי תכנית הלימודים.

מומלץ לעיין גם בתכנית הלימודים בחטיבה העליונה בגרסתה המלאה:

http://meyda.education.gov.il/files/Tochniyot_Limudim/Historia/HistoriaMmd.pdf

2. חלופות בהערכה:

להלן קישורים למסמכי החלופות בהערכה:

1. מטלת הביצוע 'חמ"ד ועד':

<https://drive.google.com/file/d/0B5iuGluh5OC1d09aajl3UmZUQ00/view>

2. עבודת החקר – 'חקר קהילה':

<https://drive.google.com/file/d/0B5iuGluh5OC1WmpjbWtUZUkwYWM/view>

3. יחידות ההגבר:

בתי ספר שבהם קיימת מגמת היסטוריה או תיפתח בהם השנה מגמה חדשה מתבקשים לדווח על כך בטופס הבא:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfXM57n42Nkk0bsmP7B-jVY8X6lcxKX9y5Drix8vvK3f9-Eow/viewform?c=0&w=1&includes_info_params=true

יש לשלוח את הטופס עד יום חמישי, ח' בתשרי תשע"ח, 28.09.2017.

להלן קישור ליחידות ההגבר' באתר הפתוח של 'היסטוריה בחמ"ד'. חשוב להיכנס אל הקישור ולקרוא היטב את ההנחיות והעדכונים:

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/historymmd/hegbe/r

בכל שאלה ניתן לפנות אל המדריכה הארצית רקפת ענזי: aoanzi@gmail.com

4. השתלמויות, כנסים וימי עיון

בשנה"ל תשע"ח יתקיימו מגוון השתלמויות, כנסים וימי עיון. חשוב מאוד שכל מורה ישתלם לפחות באחד מבין מגוון ההשתלמויות/ימי עיון/כנסים המוצעים, על פי צרכיו הפדגוגיים¹.

שימו לב ! פרטי ההשתלמויות השונות יפורסמו במסמך נפרד עם פתיחת שנת הלימודים.

להלן מערך ההשתלמויות לשנה"ל תשע"ח :

1. השתלמויות מחוזיות במרכזי פסג"ה/מכללות במחוזות השונים

היקף ההשתלמות: 30 שעות.

השתלמויות מחוזיות תיפתחנה במוקדים הבאים:

- מרכז פסג"ה טבריה
- מכללת שאנן חיפה
- גבעת שמואל (על המקום המדויק נעדכן)
- מרכז פסג"ה ראש-העין
- פסג"ה מנח"י
- מכללת חמדת הדרום
- מרכז פסג"ה באר-שבע

להלן המתווה הכללי של ההשתלמויות המחוזיות:

4 מפגשים במרכז הפסג"ה/מכללה - 16 שעות

שיעורים סינכרוניים והגשת מטלות-צפייה או השתתפות בכנסים וימי עיון - 8 שעות.

השתתפות בכנס מנהיגי חינוך - 6 ש'.

סך הכול: 30 שעות.

נושאי המפגשים יפורטו במסמך ההשתלמויות שיתפרסם בהקדם.

¹ חובת השתלמות אחת ל-3 שנים חלה על מעריכי בחינות הבגרות.

2. השתלמויות ארציות:

- בשנה"ל תשע"ח תיפתחנה שלוש השתלמויות ארציות במודל 'איחוד מול ייחוד':
1. השתלמות ויקיפדיה בהנחייתה של המדריכה רקפת ענזי. ההשתלמות בשיתוף מט"ח.
 2. השתלמות חקר חט"ב בהנחייתה של המדריכה אסתר קליין. ההשתלמות בשיתוף מט"ח.
 3. השתלמות דיבייט-רטוריקה בהנחייתו של המדריך ציון הרוש. ההשתלמות בשיתוף אלנט.

3. מפגשי מפמ"ר:

במהלך השנה יתקיימו מפגשים עם המפמ"ר בנושא: "אתגרי לימודי ההיסטוריה בחמ"ד בשנה"ל תשע"ח". המפגשים יתקיימו בד"כ במסגרת ההשתלמויות המחוזיות, אך כלל המורים מוזמנים להשתתף, ללא קשר להשתתפות בהשתלמות. מועדי המפגשים יפורסמו ע"י המדריכים ובאתרים. נא עקבו אחר ההודעות.

4. ימי עיון וכנסים:

1. מפגש למורי יחידות ההגבר יתקיים ביום שלישי - י"ז בכסלו 5.12.17 בספריה הלאומית. פרטים יישלחו בהמשך.
2. מפגשים למורי תכנית תמ"ר. פרטים יישלחו בהמשך.
3. כנס לציון יום הגירוש של הפליטים היהודים ממדינות ערב יתקיים ב - ח' כסלו 26.11.17. פרטים יישלחו בהמשך.
4. כנס אקדמי בנושא יהודי ארצות האסלאם של מכללת אורות יתקיים ב - כ"ד אייר 9.5.18. פרטים יישלחו בהמשך.

5. ועדת ביטון:

בעקבות כניסתה של תכנית הלימודים החדשה, נוספו מספר נושאים ללמידה והיבחות ברוח ועדת ביטון, כמו – ההכשרות החלוציות בארצות האסלאם, השואה בצפון אפריקה ועוד. בנוסף לכך, החל משנה"ל תשע"ו, נוסף לתכנית 'חמ"ד עד' מסלול ראיונות עם אנשי עדות הקשורים לעלייה ולהתיישבות בשנות ה-50, כמו גם לעלייה מאתיופיה. בנוסף לכך, יתקיימו שני כנסים בנושא (כפי שמפורט בסעיף 4). בשנה"ל תשע"ח, אנו מתחילים במיזם כתיבת מערכי שיעור ברוח ועדת ביטון. נעדכן בבוא העת.

6. צוות ההדרכה בהיסטוריה – תשע"ח

להלן קישור לרשימת המדריכים להיסטוריה בחמ"ד:

<https://docs.google.com/document/d/1aIRXtatFOOnwu3OEPcZnaiSVKZh8DGSfvbxfzgLohejl/edit?usp=sharing>

7. אתרים:

1. האתר הפתוח של הפיקוח על היסטוריה בחמ"ד:

[/http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/historymmd](http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/historymmd)

2. נקדימון

3. קבוצת פייסבוק 'מורים להיסטוריה - חמ"ד' שנמנים עליה מאות מורים. מוזמנים להצטרף.

הערה חשובה: בחוזר זה לא נכללו שני נושאים חשובים שהתייחסות מפורטת לגביהם תתפרסם בקרוב באתרים ובקבוצת הפייסבוק:

1. מיזם עבודות-חקר שמוביל מינהל החינוך הדתי לרגל 70 שנה למדינה

2. הנחיות ועדכונים לתכנית תמ"ר.

בברכת הצלחה

בלהה